

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/587/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812212141
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2012:7812212141.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270 proti žalovanému T. Š., nar. XX. XX. XXXX, W. XXX, o zaplatenie 441,85 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 210,85 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z dlžnej sumy od 18. 03. 2011 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach po 5,00 Eur splatných do konca toho-ktorého mesiaca, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca v konaní žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 441,85 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 18. 03. 2011 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobca uzavrel so žalovaným dňa 27. 09. 2010 Zmluvu o pripojení č. A5212009 spolu s Dodatkom k zmluve č. A52120091 zo dňa 27. 09. 2010. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky. V zmysle danej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telef. číslo XXXXXXXXXX. V snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 231,00 Eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka je žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky a v kontexte s ust. čl. 3 bod 3.7 Dodatku sa žalobca týmto návrhom na začatie konania v súlade s vyššie uvedeným domáhal nároku vo výške škody voči žalovanej, ktorá vznikla žalobcovi za odpredané mobilné telefóny/telekomunikačné zariadenia Sony Ericsson XPERIA X10 mini a to vo výške 231,00 Eur (škoda). Uvedená škoda predstavuje (podľa žalobcu) rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou, t. z. predstavuje škodu žalobcu, ktorú žalovaný žalobcovi spôsobil tým, že získal mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazal používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia zmluvy. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany žalobcu s úmyslom privodiť žalovanému neprimerané podmienky

za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad, keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovaného a ani sebe zabezpečiť neprímeraný majetkový prospech, mala byť preventívnym a uhradzovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku žalovaného. Žalovaný v Dodatku v čl. 3 bod 3.7 vyhlásil, že si je vedomý, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je jej predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa žalovaný zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Ako v návrhu žalobca ďalej uviedol, okrem škody za akciový telefón/telekomunikačné zariadenie vznikli žalobcovi ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM-kartu a vyhradenú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si žalobca neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Žalovaný zároveň riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 210,85 Eur vyfakturovaných v období 2010/09 - 2010/12. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 03. 03. 2011 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami Článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 18. 03. 2011.

Žalobca sa na pojednávaní dňa 28. 11. 2012 nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil listom doručeným súdu 28. 11. 2012 z dôvodu hospodárnosti konania, kde uviedol, že žiada, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal žalovaného k úhrade pohľadávky spolu s príslušenstvom v zmysle podaného žalobného návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov.

Žalovaný na spomínanom pojednávaní uviedol, že so žalobou nesúhlasí, on ten mobilný telefón nemal, ani kartu, zmluvu len podpísal, lebo tí, ktorí mu dali podpísať zmluvu ho oklamali. Nenahlásil to na políciu, pretože mu dali 20,00 Eur a tie potreboval. Ako ďalej dodal, je nezamestnaný, nepoberá podporu, má päť detí, žije s družkou v spoločnej domácnosti. Nemôže zaplatiť žalobcovi dlh naraz, ale len v splátkach, pretože ako rodina majú príjem 240,00 Eur mesačne.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe a to so Zmluvou o pripojení č. A5212009 zo dňa 27. 09. 2010 vrátane Dodatku k tejto zmluve zo dňa 27. 09. 2010, všeobecnými podmienkami tejto zmluvy, pokusom o pokonávku zo dňa 03. 03. 2011, fotokópiou doručky, prehľadom zasielaných faktúr a faktúrami (ich opismi).

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. (ust. § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov /ďalej v texte len ako "O. s. p."/)

V súlade s vyššie citovaným ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p. súd prejednal a rozhodol predmetnú vec v neprítomnosti žalobcu.

Súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 210,85 Eur, suma ktorá predstavuje neuhradené služby, pretože v tejto časti považoval nárok žalobcu za dôvodný.

Podľa ust. § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len ako "Občiansky zákonník") ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

V zmysle ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pretože omeškanie s plnením dlhu bolo preukázané, priznal súd žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku (18. 03. 2011), teda vo výške 9,00 % ročne zo sumy 210,85 Eur od 18. 03. 2011 do zaplatenia.

O možnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi uloženú povinnosť v splátkach súd rozhodol s prihliadnutím na jeho osobné, sociálne a majetkové pomery v zmysle ust. § 160 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v aj splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. 05. 2012 sp. zn. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené potvrdil aj sám žalobca vo svojom návrhu, v ktorom rovnako poukazuje na obsahovo blízke rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

V zmysle ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej v texte len ako „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1

ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTŤ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 O. z.; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav (naviac) zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občiansky zákonník). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občiansky zákonník; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu v prevyšujúcej časti (na zaplatenie zmluvnej pokuty) zamietol z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 O. z.

O trovách rozhodol súd v súlade s ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.